

**Agenda voor de Jaarvergadering van de Historische Kring Bommeler-
waard,
op 8 april 2015 om 19.30 in De Grote Aak, Johan van Oldebarneveldt-
straat 2, 5301 GZ Zaltbommel**

1. Opening.
2. Notulen van de jaarvergadering 2014.
3. Mededelingen.
4. Het jaarverslag over 2014.
5. Het financieel verslag over 2014 en de begroting voor 2015.
6. Verslag van de kascontrolecommissie.
7. Dechargeren van het gehele bestuur t.a.v. de jaarrekening.
8. **Benoeming van de kascontrolecommissie de heer Van Suydam treedt af als lid. De heer Blom blijft nog een jaar lid. Het reservelid de heer Bervaes zou de plaats innemen van de heer Van Suydam innemen. Het bestuur roept een nieuw lid voor de kascommissie 2015 op en zoekt tevens een reservelid op voor deze commissie.**
9. **Verslag van de werkgroep Archeologie.???????**
10. Verslag Genealogisch Internet Forum.
11. Verslag redactie "Tussen de Voorn en Loevestein".
12. Verslag van de Lezingen commissie.
13. Bestuursverkiezing
  - Dick van Gameren (penningmeester) aftredend en niet herkiesbaar
  - **Het bestuur stel de heer Anne Klop voor als nieuwe penningmeester.**
14. Rondvraag.
15. Sluiting.

Jaarverslag Internet Forum en Website 2014

De belangstelling voor ons internet forum is afgelopen jaar stabiel gebleven. Er registreerden zich 10 nieuwe leden (vorig jaar 25), er werden 52 nieuwe berichten (vorig jaar 27) geplaatst en 19 nieuwe onderwerpen werden toegevoegd (vorig jaar 5). In totaal hebben we nu over 200 verschillende onderwerpen vragen en antwoorden op het forum staan.

De activiteit concentreert zich nog steeds vooral op het genealogisch forum, maar ook het historisch forum kende 8 nieuwe berichten in 7 onderwerpen.

Berichten werden afgelopen jaar o.a. geplaatst over de families van Wijgerden, Kipp, van Dinter, Salm. Ook werden links naar bronnen geplaatst mbt Poederloijen. Het forum functioneert nog steeds om beginners direct in contact te brengen met meer gevorderde onderzoekers.

Het vorig jaar gemelde misbruik is gelukkig gestopt. Het uitsluiten van bepaalde reeksen ip adressen bleek voldoende om dit tegen te gaan. Niettemin blijft de huidige forum software verouderd, wat het beheer lastig maakt. Een nieuwere versie van de forum software blijft dringend nodig.

Op de website van de kring worden enkel het activiteiten programma en de inhoud van TVL gepubliceerd. Gegevens over bezoekersaantallen zijn niet direct beschikbaar.

Opvallend is het uitblijven van reacties in het gastenboek. Voorheen kwamen hier soms reacties terecht die beter als vraag op het forum konden worden geplaatst. Een duidelijke aanwijzing heeft hier geholpen om bezoekers de weg te wijzen.

Jos de Kloe, beerder website en forum HKB.

<http://www.hkbommelerwaard.nl/?Welkom>
<http://forum.hkbommelerwaard.nl/>

Jaarverslag 2014 redactie *Tussen de Voorn en Loevestein*

2014 was een druk jaar voor de redactie. Er zijn wederom drie afleveringen van het tijdschrift verschenen (151, 152 en 153), waarvan het augustusnummer (152) het dubbeldikke feestelijke jubileumnummer was ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de *Kring*. Opnieuw zijn er tientallen artikelen door verschillende auteurs geschreven die een scala aan onderwerpen over de geschiedenis van de Bommelerwaard bestrijken. Het varieert van hopteelt (A. de Koning) en godsdienstige verdraagzaamheid (K. Metz) tot boekwinkels (A. Vos), scholen (H. ter Heege) en de jicht van keizer Karel V (D. van Gameren). Het jubileumnummer richtte de aandacht op allerlei aspecten uit de vijftigjarige geschiedenis en vooral op de Bommelerwaarders die op een of andere wijze bij de *Kring* betrokken zijn geweest (M. Witteveen, E. de Jong-van Meeteren, D. van Gameren). Maar ook de andere jubilea die dit jaar gevierd werden, namelijk in Aalst, Poederloijen en Nederhemert, passeerden de revue (K. Emmens). Aparte vermelding verdient het laatste artikel van Jan Bervaes, waarin hij aandacht vraagt voor een opmerkelijk verschijnsel, de 'Bommelse rug', die weleens veelbetekenend kan zijn voor de vroege geschiedenis van Zaltbommel. Helaas hebben wij na zijn overlijden met een in memoriam afscheid van Jan moeten nemen (153).

De redactie had haar handen vol aan de drie afleveringen van 2014 – zo vol, dat het laatste nummer van *Tussen de Voorn en Loevestein* niet in december, maar in januari 2015 in uw bus viel. Gelukkig was er dit jaar een extra paar handen beschikbaar dankzij de medewerking van René Poorter, die het redactieteam van Ester Vink, Marius van der Zalm en Karel Emmens versterkte. Toch moest de redactie opnieuw constateren dat ze tegen haar grenzen oploopt, ze feitelijk zelfs overschrijdt. Gelukkig ziet het er naar uit dat René Poorter, net als Marjan Witteveen, hand- en spandiensten wil blijven verrichten voor de redactie en dat Piet Nienhuis als nieuw lid toetreedt. Verdere versterking blijft echter nodig om de continuïteit van het tijdschrift te kunnen waarborgen. Wie zich aangesproken voelt wordt dan ook van harte uitgenodigd om zich aan te melden!

Jaarverslag over 2014 van de Historische Kring Bommelerwaard

Bestuurssamenstelling per 31-12-2014

Voorzitter: Dhr. S. van der Velden
Penningmeester: Dhr. D. van Gameren
Secretaris: Dhr. M.M. van 't Root
Leden: Dhr. L. Weyman
Dhr. Th. Vlek
Dhr. J. Piels

Redactie "Tussen de Voorn en Loevestein" per 31-12-2014

De redactie van ons blad "Tussen de Voorn en Loevestein" bestaat uit:

- Dhr. K. Emmens
- Mevr. E. Vink
- Dhr. M van der Zalm
- Dhr. R. Poorter

Contactpersonen Werkgroepen per 31-12-2014

<u>Werkgroep</u>	<u>Contactpersoon</u>
Genealogisch Forum	Dhr. J. de Kloe
Onderhoud website	Dhr. J de Kloe
Excursiecommissie	Dhr. L Weyman, Dhr. Th. Vlek, Dhr. J. Piels

Leden mutaties

Aantal leden per 31-12-2013: 390
Aantal leden per 31-12-2014: 384

Mutaties:

Opzeggingen	- 16
Overleden	- 3
Wanbetaling	- 3
Samenvoeging Streekarchieven	- 1
Nieuwe leden	<u>+ 17</u>
Daling leden aantal over 2013:	- 6

Vergaderingen

Aantal ledenvergaderingen:	1
Aantal bestuursvergaderingen:	7
Jubileumviering	1

Activiteiten

Lezingen:	6
Excursie:	1
Wandelingen:	1

Het bestuur van de Historische Kring Bommelerwaard

**Notulen van de Jaarvergadering van de Historische Kring Bommelerwaard,
op 9 april 2014 om 19.30 in Dorpshuis Gelre's End te Hedel**

Aanwezig: 28 leden, waaronder alle bestuursleden.

1. Opening.

Om 19.32 uur opent de voorzitter Sherry van der Velden, de vergadering en neemt de agendapunten met de aanwezigen door.

2. Notulen van de jaarvergadering 2013

De notulen van de jaarvergadering van 2013 worden puntsgewijs doorgenomen en door de vergadering goedgekeurd.

3. Mededelingen.

P. Hotke en M. Witteveen hebben zich afgemeld voor deze vergadering. De voorzitter blikt vooruit op onze 50-jarige jubileumviering, die op 27 september 2014 gehouden zal worden. De voorbereidingen voor dit jubileum en het jubileumgeschenk zijn in volle gang. Tevens kondigt hij aan dat er nu reeds nominaties gedaan kunnen worden voor de Jan van Heeswijkprijs.

4. Het jaarverslag over 2013.

Sherry bespreekt het jaarverslag over 2013. De voorzitter betreurt de lichte teruggang in het leden aantal en roept de aanwezigen op om vooral leden te blijven werven. We zijn ook aan een verjonging van het ledenbestand toe. Hij betreurt de lichte teruggang in het leden aantal.

5. Het financieel verslag over 2013 en de begroting voor 2014.

De penningmeester Dick van Gameren neemt met de aanwezigen de jaarrekening, saldi, fondsen over 2013 en de begroting voor 2014 door. Op verzoek van mevr. Tomlow licht Dick de reserveringen voor de diverse fondsen toe. Sherry bedankt Dick voor het wederom zeer uitvoerige verslag.

6. Verslag van de kascontrolecommissie.

De kascommissie (De heren B. van Belkum en van Suydam) brengen verslag van de kascontrole uit. Alle zaken zijn zeer gedegen gedocumenteerd, er zijn geen onregelmatigheden aangetroffen, alle uitgaven zijn in het belang van de Kring gedaan en dat de administratie in orde is bevonden. De kascommissie verzoekt de aanwezigen de penningmeester en het bestuur te dechargeren voor het gevoerde beleid.

7. Dechargeren van het gehele bestuur t.a.v. de jaarrekening.

De aanwezige leden verlenen, de penningmeester en het gehele bestuur, onder applaus, decharge voor het gevoerde beleid.

8. Benoeming van de kascontrolecommissie.

De heer van Belkum treedt af en de heer van Suydam blijft nog een jaar lid. De heer R. Blom meldt zich als nieuw lid van de kascommissie en verkrijgt het akkoord van de aanwezige leden. Het bestuur zoekt nog een reservelid. Jan Bervaes meldt zich als reservelid.

9. Verslag van de werkgroep Archeologie.

Jan Bervaes licht het jaarverslag toe, aan de orde komen:

- Hectometerpaal HP 234
- Paalresten Benedenwaard Brakel
- Financiering DNA-onderzoek skeletten Sint Maartenskerk 1983
- Publicatie stadsmuur van Zaltbommel

10. Verslag Genealogisch Internet Forum.

Bij afwezigheid van Jos de Kloe licht Sherry het jaarverslag van Jos toe en nodigt ons allen uit eens een kijkje te nemen op het Forum. Sherry bedankt Jos ook voor het bijhouden van onze website.

11. Verslag redactie "Tussen de Voorn en Loevestein".

Bij monde van Esther Vink zegt de redactie zeer verheugd te zijn dat ook in 2013 er weer drie afleveringen van het tijdschrift *Tussen de Voorn en Loevestein* konden verschijnen (de nummers 148, 149 en 150), in het nieuwe grote formaat. Dankzij de inspanningen van de auteurs zijn uiteenlopende onderwerpen aan bod gekomen. Het is opnieuw mogelijk gebleken om de helft van het tijdschrift in kleur uit te voeren, zodat verschillende afbeeldingen in volle glorie tot hun recht konden komen. Ook in 2014 willen we op deze weg doorgaan.

In 2013 hebben we afscheid genomen van Ellen van Zandwijk, die meer dan tien jaar als redactielid haar bijdrage aan het tijdschrift heeft gegeven. Wij danken haar hartelijk voor haar inzet. Irene Diependaal heeft als tijdelijke 'interim' haar plaats ingenomen, waardoor de redactie vooreerst op sterkte kon blijven. Irene heeft inmiddels de redactie weer verlaten. We zouden we graag een opvolger voor Irene in de redactie verwelkomen.

Ook neemt Jos Vielvoye nu afscheid, die de afgelopen jaren ervoor heeft gezorgd dat het materiaal bij drukker Van Horssen op de juiste wijze geproduceerd kon worden. Wij danken hem hartelijk voor zijn inzet. In zijn plaats zal Marius van de Zalm deze taak op zich nemen en wij zien uit naar een plezierige en vruchtbare samenwerking.

Wij hopen dat u ook dit jaar uw bijdragen voor het tijdschrift aan de redactie zult blijven opsturen. Omdat 2014 bovendien een lustrumjaar is van de Historische Kring Bommelerwaard, zijn bijdragen die licht werpen op de ontstaansgeschiedenis van de kring en aansprekende anekdotes nadrukkelijk van harte welkom.

Sherry bedankt de redactie en spreekt de hoop uit dat er snel versterking zal komen voor de redactie. De werkdruk op de huidige redactie is namelijk zeer hoog.

12. Verslag van de Lezingen commissie.

Leo Weyman brengt verslag uit over de lezingen en excursies. Het bezoekers aantal bij sommige lezingen is dit jaar achtergebleven wellicht te wijten aan het weer op een aantal van de avonden.

Leo vertelde ook voor 2014 al aardig wat plannen te hebben, maar openstaat voor suggesties. De excursie zal dit jaar naar Amersfoort gaan. De aanwezige leden lieten door applaus weten, erg tevreden zijn over de activiteiten die Leo, Theo en Jan voor hen georganiseerd hadden.

13. Bestuursverkiezing

Leo Weyman, Sherry van der Velden en Theo Vlek zijn allen aftredend en herkiesbaar. Onder luid applaus werden zij allen voor een nieuwe periode herkozen.

14. Rondvaag.

- Roel van Zeelt vraagt of er in de TVL een item kan komen over archeologie. Sherry heeft hierover al met Roel gesproken.
- De redactie van de TVL is via het algemene mail adres info@hkbommelerwaard.nl te bereiken.
- De Heer van Belkum stelt voor om de leden via een mailtje op de lezingen te attenderen. Martin van 't Root antwoordde dat dit niet uitvoerbaar is. Niet iedereen heeft een mailadres en mail adressen veranderen heel snel. Dit is administratief niet bij te houden.

15. Sluiting.

Sherry sluit de jaarvergadering om 20.30 uur.

Akkoord bevonden door de ledenvergadering van 8 april 2015

Sherry van der Velden
Voorzitter

Verslag lezingen- en excursiecommissie 2014

In 2014 werden 6 lezingen, een wandeling en een excursie georganiseerd.

De lezing van 21 januari 2014 vond plaats in het sfeervolle Hurns Kerkje in Hurwenen. Dhr. Saan vertelde eerst over de tijd waarin Pieter Bruegel leefde, om daarna dieper in te gaan op de schilderijen en het leven van Breugel. Onderdelen van het schilderij "De Spreekwoorden" werden één voor één bekeken. De aanwezigen werden uitgenodigd mee te raden welk spreekwoord werd uitgebeeld.

Op dinsdag 11 maart 2014 werd de lezingencyclus "Mensen en de Bommelerwaard" in de Zaltbommelse Gasthuiskapel afgesloten. Deze zesde en laatste lezing uit de lezingencyclus bestond uit twee delen: een lezing over de grote Bommelaar en staatsman Leoninus én een lezing over de beroemde schilder Gerard Hoet. Dr. Janssen uit Nijmegen vertelde voor de pauze over Elbert de Leeuw (Leoninus). Deze ten onrechte niet zo bekende rechtsgeleerde werd in 1520 geboren in Zaltbommel. Peter Schipper verdiepte zich in de schilder Gerard Hoet. Hij vertelde over de tekenaar van de plattegrond van het stedenboek van Johannes Blaeu. Hoet vestigde zich in Utrecht waar hij de "Teekenacademie" oprichtte. Vele artistieke werken heeft hij nagelaten, van Bijbelse taferelen tot tekeningen met landschappen.

Na afloop van de ledenvergadering van woensdag 9 april vulde Huub Mombers uit Alem het tweede deel van de avond in met een lezing. Hij vertelde boeiend over zijn privécollectie dakpannen, het resultaat van bijna dertig jaar verzamelwoede, en over de historie van de dakpanindustrie.

Heraldiek was het thema van de lezing van dinsdag 20 mei. In de kemenade van kasteel Ammersoyen vertelde Dhr. Willem van Zon van de Nederlandse Genealogische Vereniging over het ontwerp en gebruik van familiewapens. Niet alleen de historie van familiewapens werd belicht, maar ook kwartierstaten werden besproken.

Op zaterdag 21 juni vertrok een bus met bestemming Amersfoort. Na aankomst volgde een korte wandeling naar het plein aan de voet van de Onze Lieve Vrouwetoren waar koffie werd gedronken in de binnentuin van een gezellig café. Vervolgens verzorgden gidsen van het Amersfoortse Gilde een stadswandeling. Onderweg werd de Koppelpoort bezocht. Het is een combinatie van een land- en waterpoort die gesloten kan worden d.m.v. een tredmolen. Deze functioneert nog steeds en werd tijdens het bezoek gedemonstreerd door een aantal enthousiaste HKB-leden. Zij verdienden er een raddraaiersdiploma mee! De wandeling eindigde weer aan het Lieve Vrouwekerkhof, waar werd geluncht. 's Middags werd Museum Flehite bezocht en was er tijd op eigen gelegenheid de binnenstad verder te verkennen.

Op zondag 28 september was het precies 50 jaar geleden dat een eerste historische wandeling door het oude Bommel werd georganiseerd. Een halve eeuw later werd deze wandeling herhaald met als speciaal onderwerp: De Zaltbommelse stadsmuur. In samenwerking met de Archeologische werkgroep en de stadsgidsen wandelden we onder deskundige leiding langs de gerenoveerde stadsmuur. Deze was ook vanaf de binnenkant te bekijken doordat we medewerking kregen van de eigenaren van de particuliere tuinen grenzend aan de muur. Er waren vier wandelingen waaraan in totaal 70 mensen deelnamen. Ze vertrokken vanuit de Gasthuiskapel, waar een tentoonstelling ingericht was van archeologische vondsten die gevonden werden in de directe omgeving van de muur. Gerard Terpstra van de AWN gaf voor aanvang van de wandeling een korte toelichting bij de vondsten die tentoongesteld waren.

Op 7 oktober werd opnieuw een lezing georganiseerd in Kasteel Ammersoyen.
Bouwhistoricus Edwin Orsel ging uitgebreid in op de bouwgeschiedenis van het kasteel.
Naar aanleiding van een vergelijkend onderzoek met het veel oudere kasteel Heenvliet, zijn er verrassende nieuwe feiten aan het licht gekomen.
Daardoor is de eerste bouwfase te herleiden tot het derde kwart van de 13^e eeuw.

De lezing van dinsdag 4 november is de slechtst bezochte activiteit van 2014.
Een zeer klein gezelschap was afgereisd naar dorps huis De Gaarde in Nederhemert.
Daar vertelde Dick van Maren onder meer over de geschiedenis en de ontwikkeling van merktekens, zoals hand- en huismerken en andere soorten merken
Tijdens deze bijzonder interessante lezing werd aan de hand van vele afbeeldingen een scala van merktekens behandeld en werd de overeenkomst geschetst tussen oude merken en sommige moderne logo's.

De lezingen- en excusiecommissie
Theo Vlek, Jan Piels en Leo Weyman